

Briselē, 2020. gada 19. oktobrī
(OR. en)

12099/20

AGRI 367
ENV 645
PESTICIDE 33
PHYTOSAN 24
FORETS 33
SAN 367
VETER 44
PECHE 329
MARE 27
ECOFIN 949
RECH 407
SUSTDEV 137
DEVGEN 140
FAO 24
WTO 279

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2020. gada 19. oktobris
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	11822/20
Temats:	Padomes secinājumi par stratēģiju "No lauka līdz galdam" – Padomes secinājumi (2020. gada 19. oktobris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par stratēģiju "No lauka līdz galdam", kurus Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome pieņēma 2020. gada 19. oktobrī.

Padomes secinājumi par stratēģiju "No lauka līdz galdam"

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- Padomes 2019. gada 29. novembra secinājumus par atjaunināto bioekonomikas stratēģiju "Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības stiprināšana",
- Padomes 2019. gada 16. decembra secinājumus par dzīvnieku labturību – ilgtspējīgas dzīvnieku audzēšanas neatņemama sastāvdaļa (dok. 14975/19),
- Padomes 2019. gada 16. decembra secinājumus par turpmāko rīcību, kā labāk novērst un nepieļaut krāpniecisku praksi lauksaimniecības un pārtikas ķēdē (dok. 15154/19),
- Padomes 2016. gada 28. jūnija secinājumus par pārtikas zudumiem un pārtikas izšķērdēšanu (dok. 10730/16),
- Padomes 2019. gada 14. jūnija secinājumus par turpmākajiem pasākumiem ceļā uz to, lai padarītu ES par paraugprakses reģionu cīņā ar antimikrobiālo rezistenci (dok. 10366/19),
- Padomes 2018. gada 18. jūnija secinājumus par ES un tās dalībvalstu vidēja termiņa prioritātēm attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju (*FAO*) (dok. 10277/18),

ATZĪST, ka stratēģija "No lauka līdz galdam" (turpmāk "F2F stratēģija") ir pamatā Zaļajam kursam un ka tā visaptveroši risina uzdevumus, kas saistīti ar ilgtspējīgām pārtikas sistēmām, un atzīst saiknes starp pārtiku, sabiedrības veselību un planētas veselību.

I. RĪCĪBA, KAS NEPIECIEŠAMA PĀREJAI UZ ILGTSPĒJĪGĀM PĀRTIKAS SISTĒMĀM

- 1) **ATZINĪGI VĒRTĒ** Eiropas Komisijas paziņojumu "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā".
- 2) **UZSVER**, ka ar stratēģijā paredzētajiem pasākumiem būtu jāsekmē ANO Programmas 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķu, Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām un Biodaudzveidības konvencijā izvirzīto mērķu īstenošana.
- 3) **PIEKRĪT** Komisijai, ka Eiropas pārtika jau ir lietošanai uzturā drošas, bagātīgi pieejamas, uzturvielām bagātas un kvalitatīvas pārtikas standarts pasaulē un ka tas sasniegts, tiklab Eiropas Savienībai gadiem ilgi veidojot rīcībpolitiku, kā ar lauksaimnieku, zvejnieku un akvakultūras ražotāju pūļiem.
- 4) **APSTIPRINA** mērķi izstrādāt Eiropas ilgtspējīgu pārtikas sistēmu no ražošanas līdz patēriņam. Ar *F2F* stratēģijā paredzētajiem pasākumiem būtu jāsekmē ES klimatneitralitātes panākšana līdz 2050. gadam, kā arī biodaudzveidības mērķu un mērķrādītāju sasniegšana, dabas resursu un kultūrainavu ¹ saglabāšana un neaizsargātības samazināšana un klimatnoturības pastiprināšana. **UZSVER** apputeksnētāju būtisko nozīmi ekosistēmu veselīgumā un nodrošinātībā ar pārtiku.
- 5) **UZSVER**, ka būtu jāsamazina ES pašreizējās pārtikas sistēmas vidiskā un klimatiskā pēda un ir pienācīgi jāņem vērā planētas iespēju robežas un piesardzības princips. Turklāt *F2F* stratēģijā paredzēto pasākumu rezultātā vajadzētu spēt pārtiku vairāk novērtēt un vajadzētu uzlaboties veselībai. Šajā sakarā **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas nodomu vēlākais līdz 2023. gada beigām ierosināt likumdošanas iniciatīvu, kurā izklāsta ilgtspējīgu pārtikas sistēmu satvaru, un cerīgi raugās uz attiecīgo priekšlikumu apspriešanu.

¹ UNESCO definīcija: <https://whc.unesco.org/en/guidelines/>

- 6) **PIEKRĪT** Komisijai, ka Covid-19 pandēmija īpaši parāda, cik liela nozīme ir vienotā tirgus piegādes ķēdēm un cik svarīgas ir stabilas un izturēspējīgas pārtikas sistēmas, bet vienlaikus **NORĀDA**, ka pārtikas piegādes ķēdes ir sarežģītas. Turklāt **PIEKRĪT**, ka ir pastāvīgi jānodrošina kvalitātes, uzturvielām bagātas, nekaitīgas, ilgtspējīgi ražotas un cenas ziņā pieejamas pārtikas pietiekama un dažādota pieejamība Eiropas iedzīvotājiem, lai panāktu nodrošinātību ar pārtiku un uzturu. Ir vajadzīga kopīga Eiropas reakcija uz krīzēm, kuras ietekmē pārtikas sistēmas, lai mazinātu to sociālekonomisko ietekmi ES, panāktu nodrošinātību ar pārtiku, nodrošinātu uzturu un nekaitīgumu un aizsargātu sabiedrības veselību. **UZSVER**, ka ir jāvirzās uz pasaules, reģionālo un vietējo pārtikas sistēmu gudru integrāciju, tostarp īsākām piegādes ķēdēm, tā, lai tās cita citu stiprinātu un palielinātu nodrošinātību ar pārtiku, saskaņā ar vienotā tirgus principiem.
- 7) **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas nodomu izstrādāt ārkārtas rīcības plānu pārtikas piegāžu nodrošināšanai un nodrošinātības ar pārtiku panākšanai krīžu laikā.
- 8) **UZSVER** piesardzības principa, uz risku balstītas pieejas un biodrošības nozīmi nodrošinātības ar pārtiku garantēšanā, dzīvnieku veselības, augsnes un augu veselības aizsardzībā ES un pasaulē, kā arī iztikas līdzekļu un nodrošinātības ar pārtiku atbalstīšanā. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas mērķi labāk aizsargāt augu veselību. **AICINA** Komisiju to panākt, vienlaikus saglabājot augstu vides un sabiedrības veselības aizsardzības līmeni.
- 9) **UZSVER**, ka *F2F* stratēģijas īstenošanā īpaša nozīme jāpiešķir dzīvnieku veselībai, biodrošībai un dzīvnieku labturībai. **ĪPAŠI NORĀDA**, ka dzīvnieku veselība un labturība ir priekšnosacījums ilgtspējīgai lopkopībai un ka dzīvnieku veselība ir priekšnosacījums tam, lai samazinātu vajadzību pēc antimikrobiālajiem līdzekļiem. Šajā sakarībā **ATGĀDINA** par trim Padomes secinājumu kopumiem, kas pieņemti 2019. gadā.²³⁴

² Padomes secinājumi par biodrošību, kopēja koncepcija ar vienotu pieeju dzīvnieku veselības aizsargāšanai Eiropas Savienībā (dok. 10368/1/19 REV1).

³ Padomes secinājumi par turpmākajiem pasākumiem ceļā uz to, lai padarītu ES par paraugprakses reģionu cīņā ar antimikrobiālo rezistenci (dok. 9765/19).

⁴ Padomes secinājumi par dzīvnieku labturību – ilgtspējīgas dzīvnieku audzēšanas neatņemama sastāvdaļa (dok. 14975/19).

- 10) **VĒRŠ UZMANĪBU** uz daudzām politikas jomām, tiesību aktiem un nesaistošiem instrumentiem, kas ietekmē *F2F* stratēģijas īstenošanu, un **UZSVER**, ka ir vajadzīga uz sadarbību vērsta un saskaņota pieeja ar savstarpēju atbalstu, īpašu uzmanību pievēršot sinerģijai. **ATGĀDINA** Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu un **AICINA** Komisiju tiesību aktu priekšlikumus balstīt uz rūpīgiem ietekmes novērtējumiem. **UZSKATA**, ka ir jānodrošina konsekvence un saskaņotība starp pasākumiem, kas paredzēti *F2F* stratēģijā, un kopējo lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, tirdzniecības politiku, ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, kā arī citām saistītām ES politikas jomām un stratēģijām.
- 11) **ATGĀDINA** Padomes 2019. gada 29. novembra secinājumus par atjaunināto bioekonomikas stratēģiju "Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības stiprināšana"⁵, un **ĪPAŠI NORĀDA**, ka pārtikas sistēma ir aprites un ilgtspējīgas bioekonomikas neatņemama daļa, kas būtiski veicina vides un klimata mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā ir jāpieliek pūles, lai stiprinātu biobāzētas nozares, tostarp atraisot ieguldījumus un tirgus, kā arī veicinot ilgtspējīgu biomasas ražošanu un pārstrādi.
- 12) **UZSVER**, ka attiecībā uz *F2F* stratēģijā ierosināto mērķu un pasākumu īstenošanu pienācīga uzmanība jāpievērš ilgtspējīgu pārtikas sistēmu ekonomiskajiem, sociālajiem un vides aspektiem, tostarp ņemot vērā ES lauksaimniecības un ar to saistīto nozaru konkurētspēju.
- 13) **ĪPAŠI NORĀDA**, ka taisnīgu ienākumu nodrošināšana primārajiem ražotājiem ir ārkārtīgi svarīga veiksmīgai pārejai uz ilgtspējīgu pārtikas sistēmu. **UZSVER** to, cik svarīgi ir vēl vairāk stiprināt primāro ražotāju, to kooperatīvu un ražotāju organizāciju pozīcijas pārtikas piegādes ķēdē un uz rezultātiem balstītus stimulus ilgtspējīgai praksei, lai panāktu nodrošinātību ar pārtiku un nodrošinātu sabiedriskos labumus, piemēram, ekosistēmu pakalpojumus. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas nodomu uzraudzīt Negodīgas tirdzniecības prakses direktīvas īstenošanu.

⁵ Padomes secinājumi par atjaunināto bioekonomikas stratēģiju "Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības stiprināšana" (dok. 14594/19).

- 14) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par to, ka *F2F* stratēģijā kā līdzeklis ilgtspējīgas pārtikas sistēmas panākšanai ir īpaši norādīta arī pētniecība un inovācija. Tas ietver zaļo un digitālo inovāciju un biotehnoloģiju, ar nosacījumu, ka tās ir drošas cilvēku veselībai un videi, un tam būtu jāveicina plaša mēroga pārmaiņas pārtikas ražošanas praksē. Šajā sakarā liela nozīme ir daudzām ES un reģionālām iniciatīvām, piemēram, programmai "Apvārsnis Eiropa" un iniciatīvai *BIOEAST*. Attiecībā uz digitālo inovāciju būtiska nozīme ir arī ātrdarbīga platjoslas tīkla paplašināšanai lauku apvidos.
- 15) **ATZĪST** Lauksaimniecības zinātniskās pētniecības standarta komitejas nozīmi vērienīgu, uz mērķiem orientētu ES mēroga pētniecības un inovācijas programmu un partnerību definēšanā un īstenošanas veicināšanā. Turklāt **UZSVER**, ka ir vajadzīga labāka un spēcīgāka pētījumu rezultātu izplatīšana, lai izveidotu ciešākas saiknes starp zinātnieku aprindām, valdībām, lauksaimniekiem, zvejniekiem, uzņēmējiem un patērētājiem, tādējādi veicinot inovāciju un attīstību. **ĪPAŠI NORĀDA**, cik svarīgi ir pētījumi par uzvedības izpratni, kas ir galvenais virzītājspēks sekmīgai politikas izstrādei un īstenošanai.

II. ILGTSPĒJĪGAS PĀRTIKAS RAŽOŠANAS NODROŠINĀŠANA ES

- 16) **ATZĪST**, ka *F2F* stratēģijā paredzētajiem pasākumiem būtu jāveicina lauksaimniecības nozaru noturība, veicinot alternatīvus ilgtspējīgus uzņēmējdarbības modeļus ES lauksaimniekiem, vienlaikus saglabājot dažādu ražošanas veidu pastāvēšanu un atvieglojot ražošanas resursu, tostarp zemes, pieejamību primārajiem ražotājiem.
- 17) **ŅEM VĒRĀ** samazināšanas mērķrādītājus attiecībā uz pesticīdiem, antimikrobiālajiem līdzekļiem un mēslošanas līdzekļiem, kā arī citus mērķrādītājus, kas izklāstīti *F2F* stratēģijā. **NORĀDA**, ka šo mērķrādītāju sasniegšanai būs vajadzīgi dalībvalstu un visu ieinteresēto personu centieni un intensīva sadarbība, apspriešanās un kopīgs darbs.

Šajā sakarā **LŪDZ KOMISIJU**:

- pēc apspriešanās ar dalībvalstīm balstīt tiesību aktu priekšlikumus uz zinātniski pamatotiem *ex-ante* ietekmes novērtējumiem, kuros aprakstītas mērķrādītāju aprēķināšanas metodes, bāzes līnijas un katra atsevišķā mērķrādītāja atsauces periodi. Būtu jāņem vērā tiesību aktu priekšlikumu kumulatīvā ietekme;
 - nodrošināt, ka šie mērķrādītāji ir ES mērķrādītāji, kuru sasniegšanā visām dalībvalstīm ir jāsniedz ieguldījums ar rīcību valsts līmenī. Šajā sakarā jāņem vērā jau gūtie panākumi, kā arī dalībvalstu atšķirīgie sākumpunkti, apstākļi un nosacījumi saskaņā ar subsidiaritātes principu;
 - nodrošināt, ka norādījumi un ieteikumi dalībvalstīm ir skaidri, visaptveroši, pārredzami, zinātniski pamatoti un orientēti uz sniegumu;
 - nodrošināt mērķrādītāju rentablu īstenošanu un pārraudzību, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus konkurenciālos lauksaimniecības pārtikas tirgos un atbilstību PTO noteikumiem;
 - turpināt veicināt antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgu un atbildīgu lietošanu, lai saglabātu to iedarbīgumu cilvēku un dzīvnieku infekciju ārstēšanā.
- 18) **AICINA** uzsvāru likt uz vajadzību pēc efektīvas un rentablas *F2F* stratēģijas administrēšanas un īstenošanas, efektīvas koordinācijas, uzticamu kontroles pasākumu un mehānismu izstrādes, tostarp digitalizācijas ceļā, un visaptveroša pārraudzības un izvērtēšanas satvara.
- 19) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas nodomu veicināt tādu ilgtspējīgu un inovatīvu lopbarības piedevu laišanu tirgū, kas ir drošas dzīvniekiem, cilvēkiem un videi.
- 20) **UZSKATA**, ka augu izcelsmes proteīnu ražošanas un alternatīvu dzīvnieku izcelsmes proteīnu avotu turpmāka attīstība ES ir veids, kā efektīvi risināt daudzus uzdevumus vides un klimata jomā, ar kuriem saskaras ES lauksaimniecība, kā arī novērst atmežošanu valstīs ārpus ES.

- 21) **AICINA** Komisiju nākt klajā ar ES proteīnu pārejas stratēģiju, kas mudina ES audzēt pārtikā un barībā izmantojamus proteīnaugus, kā arī izmantot citus ilgtspējīgus proteīna avotus. Šajā sakarā **ATZĪMĒ** Komisijas ziņojumu par augu izcelsmes proteīnu ražošanas attīstību Eiropas Savienībā ⁶.
- 22) **AR INTERESI UZLŪKO** Komisijas ieceri virzīt jaunu ES oglekļa saistīgas lauksaimniecības iniciatīvu kā daļu no Klimata pakta un izstrādāt tiesisko regulējumu siltumnīcefekta gāzu samazināšanas un oglekļa piesaistes sertifikācijai, pamatojoties uz stabilu un pārredzamu oglekļa uzskaiti, lai pārbaudītu siltumnīcefekta gāzu samazinājumus un veiktu to monitoringu saskaņā ar ES ziņošanas un uzskaites prasībām. **AICINA** šajā sakarā īpašu uzsvāru likt uz oglekļa uzglabāšanas ilgtspējīgumu, vienlaikus izvairoties no pārviržu ietekmes un negatīvas ietekmes uz vidi. Jāņem vērā arī ietekme uz augsnes organiskajām vielām un dažu ilgtspējīgu lauksaimniecības metožu papildu ieguvumi. **NORĀDA**, ka ES iniciatīva par oglekļa saistīgu lauksaimniecību varētu būt nozīmīgs ieguldījums ES klimata mērķu sasniegšanā.
- 23) **AICINA** Komisiju veikt konkrētas darbības, lai nodrošinātu augu un dzīvnieku ģenētisko resursu aizsardzību, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu. **AICINA** Komisiju iesniegt ES stratēģiju attiecībā uz ģenētiskajiem resursiem akvakultūrai, mežiem un lauksaimniecībai, kuras pamatā ir *FAO* Pārtikas un lauksaimniecības ģenētisko resursu komisijas darbs. Tā rezultātā primārajiem ražotājiem būtu jāgūst labums no vieglākas piekļuves tirgū tradicionālām un klimata un vietējiem apstākļiem pielāgotām šķirnēm un sugām. Šajā sakarībā **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas mērķi atvieglot sēklu šķirņu, tostarp bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantoto šķirņu, reģistrāciju.

⁶ Paziņojums (COM (2018) 757 final).

- 24) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas novērojumu, ka jaunas inovatīvas sastāvdaļas un paņēmieni var palīdzēt palielināt ilgtspēju, ja vien tie ir droši cilvēkiem, dzīvniekiem un videi, vienlaikus sniedzot labumu sabiedrībai kopumā. **AR NEPACIETĪBU GAIDA** Komisijas pētījumu ⁷ saistībā ar Tiesas spriedumu Lietā C-528/16 par jauno genomikas paņēmieni statusu Savienības tiesībās.
- 25) **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas mērķi samazināt augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas negatīvo ietekmi uz vidi, piemēram, atbalstot visaptverošāku augu aizsardzības pieeju izstrādi, kuru pamatā ir integrētās augu aizsardzības principi. Šajā sakarībā **UZSVER**, cik svarīgi ir nodrošināt atbilstošus un zinātniski pamatotus integrētās augu aizsardzības pasākumus un veicināt ilgtspējīgu alternatīvu augu aizsardzības līdzekļu un metožu izmantošanu.
- 26) **ATZĪMĒ**, ka nesēn pieņemtās regulas par veterinārajām zālēm un ārstniecisko dzīvnieku barību paredz pasākumus, kas palīdzēs efektīvāk cīnīties pret mikrobu rezistences globālajiem draudiem, izmantojot pieeju "Viena veselība". **AICINA** Komisiju cik vien iespējams drīz sagatavot vajadzīgos deleģētos un īstenošanas aktus.

⁷ Eiropas Savienības Padome 2019. gada novembrī lūdza Komisiju (Padomes Lēmums (ES) 2019/1904) līdz 2021. gada 30. aprīlim iesniegt "pētījumu saistībā ar Tiesas spriedumu lietā C-528/16 par jauno genomikas paņēmieni statusu Savienības tiesībās" (t. i., Direktīvā 2001/18/EK, Regulā (EK) 1829/2003, Regulā (EK) 1830/2003 un Direktīvā 2009/41/EK).

- 27) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par *F2F* stratēģijā iekļauto paziņojumu, ka spēkā esošie dzīvnieku labturības tiesību akti ir jāpārskata, ņemot vērā jaunākās zinātnes atziņas, lai tiesību aktus varētu padarīt visaptverošākus un vieglāk īstenojamus. Tam galu galā būtu jānodrošina augstāks dzīvnieku labturības līmenis un lielāka patērētāju uzticēšanās visā ES. **AICINA** Komisiju pēc iespējas ātrāk veikt šo pārskatīšanu, lai pēc iespējas ātrāk pārskatītu esošos tiesību aktus dzīvnieku labturības jomā, jo īpaši attiecībā uz dzīvnieku pārvadāšanu, un ierosināt jaunus noteikumus attiecībā uz dzīvniekiem, uz kuriem vēl neattiecas īpaši ES tiesību akti. **AICINA** Komisiju sadarboties ar citiem partneriem starptautiskos forumos saskaņā ar Padomes noteiktajām politikas nostājām, lai veicinātu to, ka Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija (*OIE*) turpina izstrādāt starptautiskos dzīvnieku labturības standartus, kā arī izveidot un īstenot labāko iespējamo dzīvnieku labturības praksi.
- 28) **ATGĀDINA** Padomes 2019. gada 16. decembra secinājumus ⁸ un **AICINA** Komisiju izvērtēt ietekmi, ko rada ES tiesiskais regulējums ar kritērijiem dzīvnieku labturības marķēšanas sistēmai, kas veicinātu dzīvnieku labturības uzlabošanu, lielāku tirgus pārredzamību, labāku patērētāju izvēli un taisnīgāku kompensāciju par dzīvniekiem, kuriem ir augstāks dzīvnieku labturības līmenis, kā arī vienlīdzīgus konkurences apstākļus. **NORĀDA**, ka būtu jāņem vērā valstu pieredze un ka pēc iespējas būtu jāsamazina papildu administratīvais slogs.
- 29) **AICINA** Komisiju uzturēt augstu pārtikas nekaitīguma līmeni Eiropas Savienībā un pauž gandarījumu par turpmākiem pasākumiem, kas stiprina pārtikas nekaitīguma sistēmu un apkaro krāpšanu pārtikas jomā visos posmos no lauka līdz galdam. Šajā sakarībā **ATGĀDINA** Padomes 2019. gada 16. decembra secinājumus par turpmāko rīcību, kā labāk novērst un nepieļaut krāpniecisku praksi lauksaimniecības un pārtikas ķēdē ⁹.

⁸ Padomes secinājumi par dzīvnieku labturību – ilgtspējīgas dzīvnieku audzēšanas neatņemama sastāvdaļa (dok. 14975/19).

⁹ Padomes secinājumi par turpmāko rīcību, kā labāk novērst un nepieļaut krāpniecisku praksi lauksaimniecības un pārtikas ķēdē (dok. 15154/19).

- 30) **UZSVER**, ka pārkārtošanās uz aprites ekonomiku būtiski veicina vides un klimata mērķu sasniegšanu. Tādēļ **AICINA** Komisiju saskaņā ar sanitārajiem noteikumiem un tiesību aktiem par atkritumiem veicināt to resursu atkārtotu izmantošanu un reciklēšanu, kas vietējā mērogā atgūti no atkritumiem, kūtsmēsliem vai blakusproduktiem.
- 31) **NORĀDA**, ka topošā KLP stratēģisko plānu regula un dalībvalstu KLP stratēģiskie plāni spēs veicināt KLP ekoloģizāciju un tādējādi arī dažu *F2F* stratēģijā paredzēto mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā **IR GANDARĪTA**, ka ar turpmāko KLP, kā gaidāms, tiks stiprināts subsidiaritātes princips un pienācīgi ņemti vērā valstu atšķirīgie apstākļi un dalībvalstu vajadzību attiecīgie novērtējumi, un **GAIDA** Komisijas plānotos juridiski nesaistošos ieteikumus, kas varētu kalpot kā papildu norādes stratēģisko plānu izstrādei.
- 32) **ATGĀDINA**, ka Padomes nostāja attiecībā uz šiem instrumentiem patlaban tiek formulēta kā daļa no priekšlikumiem par KLP pēc 2020. gada un ka patlaban par tiem notiek sarunas Padomes un Eiropas Parlamenta starpā.
- 33) **ATZINĪGI VĒRTĒ** ES mērķi attiecībā uz ES lauksaimniecības zemi, kurā izmanto bioloģisko lauksaimniecību, un bioloģiskās akvakultūras ievērojamu pieaugumu. **ATZĪST**, ka bioloģiskā lauksaimniecība var sniegt nozīmīgu ieguldījumu ilgtspējīgās pārtikas sistēmās. **AICINA** Komisiju izvērtēt arī citus iespējamus lauksaimniecības modeļus, kas varētu sniegt līdzīgus ieguvumus vides jomā.
- 34) **AICINA** Komisiju – saistībā ar tās ierosināto vērīenīgo mērķi līdz 2030. gadam attīstīt bioloģisko lauksaimniecību Eiropas Savienībā – kopā ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām virzīt uz priekšu darbu pie sava izziņotā rīcības plāna bioloģiskās lauksaimniecības jomā. Darbam ir jānodrošina līdzsvars starp piedāvājumu un pieprasījumu. **AICINA** Komisiju veicināt pieredzes apmaiņu starp visām dalībvalstīm un paātrināt darbu pie līdzvērtības nolīgumiem ar trešām valstīm, lai veicinātu ES bioloģisko produktu eksportu.

- 35) **UZSVER**, cik svarīgi ir saglabāt un atjaunot augsnes auglību un agronomisko ražīgumu, lai nodrošinātu ekonomikas, sociālās jomas un vides ilgtspēju. **ATZĪST**, ka pārmērīga barības vielu nonākšana vidē konkrētu lauksaimniecības prakšu rezultātā negatīvi ietekmē ekosistēmas, klimatu un biodaudzveidību. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas iniciatīvu ciešā saziņā ar dalībvalstīm izstrādāt barības vielu pārvaldības plānu. Šajā sakarā **ATZĪMĒ** potenciālu, kāds piemīt barības vielu reciklēšanai, kurā tiek izmantotas, piemēram, digitālo tehnoloģiju un precīzās lauksaimniecības piedāvātās iespējas.
- 36) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas vērienīgo mērķi popularizēt efektīvas lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas (LZIS), iesaistot visus pārtikas aprites dalībniekus un attiecīgās ieinteresētās personas.
- 37) **UZSVER** ievērojamo potenciālu, kāds piemīt zivsaimniecībai un akvakultūrai attiecībā uz pārtikas ražošanu ilgtspējīgam veselīgam uzturam un barībai Eiropas Savienībā, un **ATZĪST** panākumus, kas gūti virzībā uz ilgtspējīgu zivsaimniecību un akvakultūru Eiropas Savienībā. Vienlaikus darbs šajā jomā ir jākoncentrē uz to, lai saglabātu dabisko zivju krājumu ilgtspējīgu līdzsvaru, pieņemtu nulles tolerances pieeju cīņā pret nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju, apkarotu pārzveju un ierobežotu negatīvo ietekmi uz vidi. **AICINA** saglabāt tradicionālās un ilgtspējīgās akvakultūras prakses un uzlabot to konkurētspēju un noturību. **ATZINĪGI VĒRTĒ** paziņojumu par to, ka tiks pārskatītas ES 2013. gada stratēģiskās vadlīnijas par akvakultūru ¹⁰.
- 38) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas plāniem pārskatīt tiesību aktus par pārtikas kontaktmateriāliem, lai uzlabotu pārtikas nekaitīgumu un sabiedrības veselību. **MUDINA** Komisiju izstrādāt saskaņotus noteikumus attiecībā uz konkrētiem pārtikas kontaktmateriālu veidiem, ņemot vērā pieaugošo pieprasījumu pēc aprītīguma, vienlaikus nodrošinot pārtikas nekaitīgumu. Turklāt kā kopīgu ES prasību **AICINA** iesniegt atbilstības deklarāciju par visiem pārtikas kontaktmateriāliem, lai dokumentētu materiālu nekaitīgumu, sniegtu attiecīgu informāciju nākamajam lietotājam piegādes ķēdē un uzlabotu pārtikas kontaktmateriālu reciklējamību.

¹⁰ COM/2013/0229: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0229&from=LV>

III. ILGTSPĒJĪGAS PRAKSES VEICINĀŠANA PĀRTIKAS PĀRSTRĀDĒ UN PĀRTIKAS RŪPNIECĪBĀ

- 39) Ir **VIENISPRĀTIS** ar Komisiju, ka ir jāuzlabo pārtikas sistēmu noturība un ilgtspēja visos līmeņos, tostarp reģionālā un vietējā līmenī.
- 40) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par ilgtspējīgas attīstības labāku integrāciju Eiropas kvalitātes politikā. **AICINA** Komisiju atkārtoti apstiprināt Eiropas kvalitātes shēmu relevantumu un nozīmi un stiprināt tiesisko regulējumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā.
- 41) **ATZĪST** pārtikas rūpniecības un mazumtirdzniecības nozares būtisko nozīmi, kurai vajadzētu būt vienam no līderiem pārtikas sistēmu vides pēdas samazināšanā. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas paziņojumu, ka tā izstrādās ES rīcības kodeksu un to papildinošu uzraudzības sistēmu.
- 42) **ATBALSTA KOMISIJAS** apņemšanos veicināt veselīgāku un ilgtspējīgāku uzturu. **UZSVER**, ka ir svarīgi veicināt pārtikas produktu pārformulēšanu saskaņā ar veselīga un ilgtspējīga uztura pamatnostādņēm (piemēram, attiecībā uz sāli, cukuru un piesātinātajiem taukiem). **AR INTERESI APSVER** diskusiju atsākšanu ar mērķi izveidot uzturvielu aprakstus, lai ierobežotu uzturvērtības vai veselīguma norāžu izmantošanu attiecībā uz pārtikas produktiem ar augstu tauku, cukura vai sāls saturu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm.
- 43) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par to, ka Komisija cenšas pastiprināt ES lauksaimniecības produktu popularizēšanas programmas ieguldījumu ilgtspējīgā ražošanā un patēriņā, tostarp attiecībā uz bioloģiskiem produktiem un kvalitātes shēmās iekļautiem produktiem.

- 44) **ATKĀRTOTI APSTIPRINA** Padomes apņemšanos sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķi 12.3 (uz pusi samazināt pārtikas izšķērdēšanu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patērētāju līmenī un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes līnijās). Tādēļ **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas priekšlikumus novērst vai samazināt pārtikas zudumus un pārtikas izšķērdēšanu, jo īpaši pārskatot ES noteikumus, lai novērstu nepareizu izpratni par derīguma termiņa marķējumu vai tā ļaunprātīgu izmantošanu. **ATGĀDINA** par Komisijas pienākumu saskaņā ar Direktīvu 2008/98/EK ¹¹ (ES Atkritumu pamatdirektīva), kas pārskatīta ar Direktīvu (ES) 2018/851 ¹², 2023. gadā apsvērt iespēju noteikt ES mēroga pārtikas atkritumu samazināšanas mērķi, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, pamatojoties uz dalībvalstu paziņotajiem datiem un saskaņā ar izstrādāto vienoto metodiku.

IV. PATĒRĒTĀJU LOMAS STIPRINĀŠANA

- 45) **UZSVER**, ka pārtikas marķēšanai, tirgvedības praksei, cenu noteikšanai, vieglai piekļuvei, izglītošanai par uzturu un izpratnes veidošanas kampaņām ir būtiska nozīme veselīga un ilgtspējīga uztura atbalstīšanā. **PIEKRĪT**, ka patērētājiem ir jāatvieglo veselīga un ilgtspējīga izvēle. Saistībā ar minēto **IZCEĻ** piemērotas un viegli saprotamas patērētājiem paredzētas informācijas nozīmi, jo tā ir uzlabotas pārtikas vides neatņemama sastāvdaļa. Šajā sakarībā **UZSVER**, ka ir jāiekļauj ieskati par uzvedības aspektiem.
- 46) **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas nodomu nākt klajā ar norādījumiem par ilgtspējīgu pārtikas iepirkumu sabiedriskajā ēdināšanā.
- 47) **ATBALSTA KOMISIJAS** vērienīgos centienus cīnīties pret pieaugošo sirds un asinsvadu slimību, liekā svara un aptaukošanās gadījumu skaitu. **PIEKRĪT** Komisijai, ka pašreizējiem pārtikas patēriņa modeļiem jāklūst ilgtspējīgākiem gan no veselības, gan vides viedokļa.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/851 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 2008/98 par atkritumiem (OV L 150, 14.6.2018., 109. lpp.).

- 48) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par to, ka Komisija cenšas izveidot saskaņotu, zinātniski pamatotu, iepakojuma priekšpusē izvietotu uzturvērtības marķēšanas sistēmu, ņemot vērā valstu pieredzi, un ierosinās saskaņotu sistēmu ilgtspējīgas pārtikas marķēšanai.
- 49) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas iniciatīvu censties uzlabot izcelsmes vai proveniences marķējumu dažiem produktiem. **UZSVER**, ka ir jāveic ietekmes novērtējums, tostarp, piemēram, par patērētāju un ražotāju ieguvumiem un ietekmi uz vienoto tirgu, ko rada saskaņota pieeja obligātajām izcelsmes vai proveniences deklarācijām.

V. GLOBĀLĀS PĀRKĀRTOŠANĀS VEICINĀŠANA

- 50) **ATZĪST**, cik svarīgi ir veicināt pārtikas sistēmu ilgtspēju pasaules mērogā un uzlabot ES primāro ražotāju konkurētspēju, un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus. **UZSVER**, ka ES tirdzniecības politikai būtu jāpalīdz uzlabot sadarbību ar trešām valstīm un jācenšas panākt, lai tās uzņemtos vārienīgas saistības tādās svarīgās jomās kā Parīzes nolīguma īstenošana, biodaudzveidības saglabāšana un aizsardzība un ilgtspējīgas pārtikas sistēmas, tostarp augu veselība un dzīvnieku veselība un labturība, pesticīdu un antimikrobiālo līdzekļu ilgtspējīga izmantošana, vienlaikus nodrošinot šo saistību efektīvu īstenošanu.
- 51) **ATZĪST**, ka brīvās tirdzniecības nolīgumi ir viens no veidiem, kā veicināt ES standartus un paaugstināt standartus visā pasaulē. **ATZINĪGI VĒRTĒ** to, ka ES centīsies nodrošināt, ka visos ES divpusējos tirdzniecības nolīgumos tiek ietverta vārienīga nodaļa par ilgtspēju, un to, ka tā nodrošinās minēto nolīgumu pilnīgu īstenošanu un izpildi, tostarp ar ES galvenā tirdzniecības nolīgumu izpildes uzrauga darbību palīdzību. **PRASA** Komisijai veikt minēto nolīgumu ietekmes novērtējumus tā, lai to rezultāti būtu pieejami labu laiku pirms pēdējā posma sarunās par tirdzniecības nolīgumu.
- 52) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas nodomu pārskatīt pesticīdu importa pielāides un, izvērtējot importa pielāides pieteikumus, ņemt vērā vides aspektus, vienlaikus ievērojot PTO standartus un saistības.

- 53) **NORĀDA** uz starptautiskās sadarbības un ES tirdzniecības politikas lielo nozīmi attiecībā uz importēto pārtiku un barību. Šajā sakarībā **ATGĀDINA**, ka importētajai pārtikai un barībai pilnībā jāatbilst attiecīgajiem ES tiesību aktiem.
- 54) **ATBALSTA** Komisijas priekšlikumu samazināt globālo atmežošanu un mežu degradāciju. **PAUŽ GANDARĪJUMU** par Komisijas ieceri 2021. gadā nākt klajā ar likumdošanas priekšlikumu un citiem pasākumiem, kas paredzēti, lai ES tirgū netiktu vai tikai minimāli tiktu laisti produkti, kuri saistīti ar atmežošanu vai mežu degradāciju.
- 55) **ATZĪST** importa svarīgo ietekmi uz ES pārtikas sistēmas oglekļa dioksīda un biodaudzveidības pēdu un aicina Eiropas Komisiju ierosināt atbilstīgus pasākumus, lai samazinātu importa ietekmi, vienlaikus ievērojot starptautiskos noteikumus.
- 56) **PAUŽ GANDARĪJUMU** par to, ka Komisija sadarbojas ar partnervalstīm, lai apturētu atmežošanu un veicinātu ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, kā arī ilgtspējīgu zemes izmantošanas pārvaldību.
- 57) **IR VIENISPĀRĀTIS**, ka Eiropas Savienībai globāla pārkārtošanās uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām būtu jāpopularizē starptautiskās standartizācijas struktūrās, attiecīgos daudzpusējos forumos un tādos starptautiskos pasākumos kā, piemēram, ANO Pārtikas sistēmu samītā 2021. gadā. **AICINA** Komisiju veicināt taisnīgas ražošanas un vides sertifikācijas sistēmu izveidi. **UZSVER**, cik svarīga ir pasaules mēroga sadarbība cīņā pret mikrobu rezistenci.
- 58) **ATKĀRTOTI APSTIPRINA** ES apņemšanos pasaules mērogā sadarboties ilgtspējīgu pārtikas sistēmu jomā, pienācīgi ņemot vērā dažādās problēmas pasaulē, un **MUDINA** iekļaut ilgtspējīgas pārtikas sistēmas kā ES ārpolitikas mērķi un visās jaunajās aliansēs un nolīgumos ar visiem partneriem iekļaut īpašas nodaļas par ilgtspējīgām pārtikas sistēmām. **ATKĀRTOTI APSTIPRINA**, cik svarīgs ir ES atbalsts ilgtspējīgai Āfrikas lauku attīstībai, un šajā sakarā **ATGĀDINA** Āfrikas Savienības un Eiropas Savienības lauksaimniecības ministru trešās konferences deklarāciju ¹³.

¹³ Deklarācija un rīcības programma, ko pieņēma trešajā Āfrikas Savienības un Eiropas Savienības lauksaimniecības ministru konferencē Romā 2019. gada 21. jūnijā (dok. 12072/19).

59) **ATZĪMĒ**, ka Covid-19 pandēmija ir izgaismojusi to, cik svarīga ir korelācija starp dzīvnieku un cilvēku veselību, uzturu un pārtiku, droša dzeramā ūdens un sanitārijas piekļūstamību un minēto faktoru saikne ar vidi un klimata pārmaiņām (pieeja "Viena veselība"). **PAUŽ GANDARĪJUMU** par pašreizējo sadarbību starp tā sauktajām trīspusējām starptautiskām organizācijām (*OIE*, *PVO* un *FAO*) šajā jomā un **STINGRI MUDINA** to stiprināt un paplašināt, iekļaujot starptautiskas organizācijas, kuras ir kompetentas biodaudzveidības un vides jomā, lai labāk izprastu, kontrolētu un novērstu pašreizējās un turpmākās pandēmijas.
